

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО**

КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК02 «ПЕДАГОГІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ»

Галузь знань: **A Освіта**

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність: **A4 Середня освіта**

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація **Фізична культура**

(назва спеціалізації)

інститут, факультет, відділення: **факультет педагогічної освіти,
факультет післядипломної та заочної освіти**

(назва інституту, факультету, відділення)

рівень вищої освіти: **другий (магістерський) рівень**

ЛЬВІВ

Робоча програма з дисципліни «Педагогіка та психологія в закладі освіти» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, що навчаються за спеціальністю А4 середня освіта (фізична культура).

Розробник програм: д.п.н., професор кафедри Криштанович С.В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри Педагогіки та психології від __.08.25р. протокол № 1

Завідувач кафедри, доцент

Соловйов В.Ф.

© _____, 20__ рік
© _____, 20__ рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань – <i>A Освіта</i>	Обов'язкова	
Модулів – 1 Змістових модуля - 2	Спеціальностей <i>A4 середня освіта (фізична культура)</i>	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин - 90		1	2
		Семестр	
		1	1
Тижневих годин: - для <i>денної</i> форми навчання згідно графіку проходження навчальних дисциплін; - для <i>заочної</i> форми навчання згідно графіку проведення сесій.	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <i>магістр</i>	12 год.	14 год.
		Практичні, семінарські	
		18 год.	4 год.
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		60 год.	72 год.
		Індивідуальні завдання: год.	
		Вид контролю : екзамен	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 30/60

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Мета вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка та психологія в закладі освіти» – є досягнення компетентностей, які ґрунтуються на зазначених в освітньо-наукових програмах, формування у магістрантів фундаментальних знань стосовно системи підготовки магістрів, що базуються на сучасних досягненнях провідних вітчизняних, іноземних вчених та світової психолого-педагогічної практики.

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

- формування знань про сучасну систему освіти в Україні та тенденцій її розвитку в європейському просторі;
- здатність аналізувати теоретичні основи методики викладання у вищій школі, демонструвати глибокі знання закономірностей, принципів та методів навчання у вищій школі;
- знайомство з інноваційними педагогічними технологіями;
- формування педагогічної майстерності, психологічно-морального образу педагога;
- здатність проектувати новий навчальний зміст, освітні технології і конкретні методики навчання в тому числі на засадах педагогічної інтегративності.

Міждисциплінарні зв'язки: «Методи наукових досліджень у фізичному вихованні», «Професійна діяльність вчителя фізичної культури», «Диференційоване фізичне виховання в закладах загальної середньої освіти».

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні оволодіти запланованими компетентностями та програмними результатами навчання.

Програмні компетентності:

ФК1. Здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності.

ФК3. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби, перспективи та наявні ресурси для професійного розвитку впродовж життя.

ФК4. Здатність до моделювання змісту навчання, формування в учнів ключових компетентностей та здійснення інтегрованого навчання.

ФК5. Здатність використовувати ефективні шляхи мотивації учнів до саморозвитку, спрямовувати їх на прогрес і формувати у них обґрунтовану позитивну самооцінку.

ФК10. Здатність до виконання науково-педагогічної діяльності у закладах вищої освіти.

Компетентності предметної спеціальності:

ПК5. Здатність формувати у здобувачів освіти знання, уміння, навички та переконання, необхідні для реалізації здорового способу життя, підтримання належного рівня фізичної активності, будувати комунікацію з усіма учасниками освітнього процесу для створення здоров'язбережного і здоров'яформувального середовища.

Програмні результати навчання:

РН1. Демонструє вміння застосовувати знання з психології, педагогіки, фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності) у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності, поглиблює знання з предметної області.

РН8. Описує показники якості педагогічної діяльності, аналізує можливі впливи на них внутрішніх і зовнішніх чинників, визначає індивідуальні професійні потреби, шляхи покращення власної педагогічної майстерності, обирає ресурси для професійного розвитку впродовж життя.

РН10. Називає і аналізує шляхи мотивації учнів до саморозвитку, демонструє вміння розробляти план практичної реалізації для формування адекватної позитивної самооцінки й я-ідентичності.

РН5. Демонструє вміння формувати у здобувачів освіти знання, уміння, навички та переконання, необхідні для реалізації здорового способу життя, підтримання належного рівня фізичної активності, володіє вміннями будувати комунікацію з усіма учасниками освітнього процесу для створення здоров'язбережного і здоров'яформувального середовища.

Компетентності професійного стандарту:

A2.2. Здатність формувати і розвивати в здобувачів освіти ключові компетентності і наскрізні вміння, визначені державними стандартами освіти

A2.3. Здатність здійснювати інтегроване навчання здобувачів освіти

A2.5. Здатність формувати ціннісні ставлення в здобувачів освіти

B1.1. Здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові й індивідуальні особливості здобувачів освіти, їхній психоемоційний стан

B1.2. Здатність використовувати стратегії роботи зі здобувачами освіти, які сприяють розвитку їхньої позитивної самооцінки, я-ідентичності

B1.4. Здатність формувати спільноту здобувачів освіти, у якій поважають і враховують права кожного

B2.1. Здатність усвідомлювати особисті відчуття почуття, емоції, потреби та емоційні стани інших учасників освітнього процесу, керувати власними емоційними станами

B2.2. Здатність конструктивно й безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу

B3.1. Здатність до суб'єкт-суб'єктної взаємодії із здобувачами освіти в освітньому процесі

B1.2. Здатність до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами

B2.4. Здатність підтримувати особисте фізичне та психоемоційне здоров'я під час професійної діяльності

G3.2. Здатність аналізувати результати навчання здобувачів освіти

G3.3. Здатність формувати спроможність у здобувачів освіти до самооцінювання і взаємооцінювання результатів навчання

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль. Педагогіка та психологія в закладі освіти

Змістовий модуль 1. Система освіти України

Тема 1. Загальні основи педагогіки та психології в закладі освіти

Предмет та методологія педагогіки та психології закладу освіти. Особливості педагогічного процесу у закладі освіти. Вікові особливості здобувачів освіти. Освіта впродовж життя – це тренд, чи необхідність.

Тема 2. Загальна характеристика системи освіти України

Загальні положення Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту». Структура вищої освіти. Рівні та ступені вищої освіти. Сучасний статус вищого навчального закладу. Форми навчання. Організаційно-правове забезпечення вищої освіти Стандарти вищої освіти. Ліцензування та акредитація ЗВО.

Тема 3. Сучасна парадигма освіти в контексті вимог ринку праці

Болонський процес як засіб інтеграції й демократизації вищої освіти в Україні. Загальна характеристика Болонського процесу. Основні принципи Болонського процесу. Компетентнісний підхід як основа змісту, форм і методів навчання. Загальні характеристики та етапи впровадження компетентнісного підходу. Базові поняття компетентнісного підходу: компетенція та компетеність.

Тема 4. Структура та особливості освітнього процесу у закладі освіти

Навчальний процес у закладі освіти як об'єкт планування. Навчальний план: навчальний план як складова стандарту; робочий навчальний план; індивідуальний навчальний план. Освітня програма: освітня програма як складова галузевого стандарту; робоча програма навчальної дисципліни.

Змістовий модуль 2. Дидактичні аспекти формування професійної компетентності майбутніх фахівців

Тема 5. Психологічні засади інноваційних освітніх технологій навчання у закладі освіти

Методи навчання: сутність та види. Технології навчання за видами занять: традиційні технології навчання (лекція, практичне заняття, лабораторне заняття, індивідуальне заняття); інноваційні технології навчання: інтерактивне навчання (проблемні лекції, робота в малих

групах, семінари-дискусії, мозкові атаки, кейс-метод, презентації, рольові ігри, ділові ігри); дистанційне навчання.

Тема 6. Професійна майстерність педагогічного працівника

Основні риси та якості сучасного педагогічного працівника вищої освіти. Функції та види діяльності педагогічного працівника. Сутність педагогічної майстерності: професійна компетентність; професійні здібності; педагогічна техніка.

Тема 7. Нові педагогічні ролі працівників в системі освіти

Особистість педагогічного працівника вищої школи. Нові виклики щодо підготовки фахівців перед закладом освіти. Зародження нових педагогічних професій: тренер; коуч; ментор; тьютор; фасилітатор; едвайсер. Компетентності, які охоплюють нові педагогічні ролі.

Тема 8. Методика проведення лекції, практичного заняття

Лекція як форма навчального процесу, історія становлення лекції. Різновиди лекції та їх особливості. Найбільш вживані види та форми проведення лекції в сучасному закладі освіти. Інноваційні лекційні форми. Феномен TED-лекції та досвід його трансформації в освітній практиці. Етапи підготовки до лекції. Вимоги до проведення лекції. Етапи проведення лекції. Модель аналізу лекції, критерії, на які слід звернути увагу в оцінці лекції.

Практичне заняття та його місце в навчальній практиці закладу освіти. Відмінність практичного заняття від семінарського заняття та лабораторної роботи. Види та форм практичних занять: робота в малих групах як засіб формування комунікативних компетентностей; ділова гра як форма відтворення змісту майбутньої професії; ролева гра як засіб інтенсифікації навчання груповому спілкуванню; кейс-метод як форма професійно-діяльнісного навчання. Підготовка викладача до проведення практичного заняття та система оцінювання роботи викладача на ньому, роботи здобувача освіти та самого практичного заняття.

Тема 9. Дистанційні технології навчання. Самостійна робота здобувача освіти. Педагогічний контроль, форми його здійснення

Сутність та доцільність використання дистанційного навчання. Принципи роботи системи дистанційного навчання. Характерні ознаки дистанційного навчання. Види технологій дистанційного навчання.

Самостійна робота здобувача освіти: сутність та головна мета СРС; форми СРС; основні складові СРС; організація СРС; контроль СРС; вплив СРС на освітньо-виховний процес.

Педагогічний контроль та оцінювання успішності здобувачів освіти: характеристика контролю; складові частини контролю; функції контролю; форми педагогічного контролю; рейтингова система (переваги, шкала оцінювання, критерії).

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		л	с	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>
Змістовий модуль 1. Система освіти України												
Загальні основи педагогіки та психології закладів освіти	8	2	2	-	-	4	8	2	2	-	-	4
Загальна характеристика системи освіти України	8	2	2	-	-	4	9	2	-	-	-	7
Сучасна парадигма	8	2	2	-	-	4	9	2	-	-	-	7

освіти в контексті вимог ринку праці												
Структура та особливості освітнього процесу у закладі освіти.	8	-	2	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Змістовий модуль 2. Дидактичні аспекти формування професійної компетентності майбутніх фахівців												
Психологічні засади інноваційних освітніх технологій навчання у закладі освіти.	8	2	2	-	-	4	8	2	2	-	-	4
Професійна майстерність педагогічного працівника	8	2	2	-	-	4	9	2	-	-	-	7
Нові педагогічні ролі працівників в системі освіти	8	2	2	-	-	4	9	2	-	-	-	7
Методика проведення лекції, практичного заняття	18	-	2	-	-	16	16	2	-	-	-	14
Дистанційні технології навчання. Самостійна робота здобувача освіти. Педагогічний контроль, форми його здійснення	18	-	2	-	-	14	12	-	-	-	-	12
Разом	90	12	18	-	-	60	90	14	4	-	-	72

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Загальні основи педагогіки та психології закладів освіти	2	2
2	Загальна характеристика системи освіти України	2	2
3	Сучасна парадигма освіти в контексті вимог ринку праці	2	2
4	Структура та особливості освітнього процесу у закладі освіти.	-	2
5	Психологічні засади інноваційних освітніх технологій навчання у закладі освіти.	2	2
6	Професійна майстерність педагогічного працівника	2	2
7	Нові педагогічні ролі працівників в системі освіти	2	2
8	Методика проведення лекції, практичного заняття	-	-
9	Дистанційні технології навчання. Самостійна робота здобувача освіти. Педагогічний контроль, форми його здійснення	-	-
	Всього	12	14

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Загальні основи педагогіки та психології закладів освіти	2	2

2	Загальна характеристика системи освіти України	2	-
3	Сучасна парадигма освіти в контексті вимог ринку праці	2	-
4	Структура та особливості освітнього процесу у закладі освіти.	2	-
5	Психологічні засади інноваційних освітніх технологій навчання у закладі освіти.	2	2
6	Професійна майстерність педагогічного працівника	2	-
7	Нові педагогічні ролі працівників в системі освіти	2	-
8	Методика проведення лекції, практичного заняття	2	-
9	Дистанційні технології навчання. Самостійна робота здобувача освіти. Педагогічний контроль, форми його здійснення	2	-
	Всього	18	4

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Загальні основи педагогіки та психології закладів освіти	4	4
2	Загальна характеристика системи освіти України	4	7
3	Сучасна парадигма освіти в контексті вимог ринку праці	4	7
4	Структура та особливості освітнього процесу у закладі освіти.	6	10
5	Психологічні засади інноваційних освітніх технологій навчання у закладі освіти.	4	4
6	Професійна майстерність педагогічного працівника	4	7
7	Нові педагогічні ролі працівників в системі освіти	4	7
8	Методика проведення лекції, практичного заняття	16	14
9	Дистанційні технології навчання. Самостійна робота здобувача освіти. Педагогічний контроль, форми його здійснення	14	12
	Всього	60	72

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання студенти виконують у формі підготовки доповідей, рефератів, тестових завдань, мультимедійних презентацій за наступними темами:

1. «У чому відмінність неформальної освіти від формальної?»
2. «Освіта впродовж життя – це тренд, чи необхідність».
3. «Вища освіта ХХІ сторіччя: якою їй бути?»
4. «Болонський процес як засіб інтеграції й демократизації вищої освіти в Україні».
5. «Функції процесу навчання та їх роль у формуванні всебічно розвиненої особистості фахівця з вищою освітою».
6. «Формування професійно-педагогічної культури викладача в ЗВО»
7. «Імідж сучасного викладача».
8. «Нові виклики щодо підготовки фахівців перед ЗВО».
9. «Інформаційно-комунікаційні технології навчання у вищій школі».

Творча робота №1. Мультимедійна презентація на тему: «Структура та особливості освітнього процесу у закладі вищої освіти»:

1. Розробити структуру і зміст однієї лекції (за вибором студента).
2. Розробити структуру і зміст одного семінарського заняття. (за вибором студента).
3. Розробити структуру і зміст одного практичного заняття з курсу (за вибором студента).
4. Розробити структуру і зміст лекції до одного з предметів (за вибором студента).
5. Розробити структуру і зміст кількох самостійних занять з одного предмету (за вибором студента).

Творча робота №2. Есе на тему: «Викладач ХХІ століття очима студентів».

9. Методи навчання

1. Самостійна робота студентів:

- підготовка до аудиторних занять (лекцій, практичних, семінарських, тощо);
- виконання практичних завдань протягом семестру;
- самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни;
- підготовка і виконання завдань, передбачених програмою практичної підготовки;
- підготовка до усіх видів контролю (іспиту, заліку тощо).

2. Словесні методи: лекція, обговорення, бесіда.

3. Наочні методи: демонстрація слайдів, фільмів.

10. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять в усній та письмовій формах.

1. Опитування, виконання завдань до семінарських занять.

2. Перевірка завдань для самостійної роботи.

3. Перевірка завдань практичних занять.

4. Тестування.

Підсумковий контроль – екзамен.

Екзаменаційні вимоги

1. Предмет і завдання педагогіки вищої школи як галузі педагогічної науки, її основні категорії.

2. Становлення педагогіки вищої школи у вітчизняній науці та за кордоном.

3. Головні наукові напрямки досліджень у галузі педагогіки вищої школи в Україні.

4. Загальна характеристика методів педагогічних досліджень.

5. Засади державної політики України у сфері вищої освіти.

6. Поняття закладу вищої освіти. Його правовий статус. Типи ЗВО України.

7. Основні завдання закладу вищої освіти у період сучасності.

8. Світові тенденції розвитку вищої освіти.

9. Рівні та ступені вищої освіти.

10. Стандарти вищої освіти. Вимоги до освітньої програми.

11. Особливості побудови робочих програм фахових дисциплін навчальних у вищій школі.

12. Принцип гуманістичної спрямованості навчання.

13. Принцип забезпечення єдності освітніх, розвивальних і виховних функцій навчання.

14. Принцип систематичності й системності в навчанні.

15. Принцип науковості навчання.

16. Принцип доступності нарошуваних труднощів.

17. Принцип свідомості, активності й самостійності тих, хто навчається, у навчанні.

18. Принцип індивідуального підходу до тих, хто навчається, у навчанні.

19. Принцип наочності навчання.

20. Принцип міцності засвоєння знань, умінь, навичок.

21. Поняття про методи навчання та їх класифікація.

22. Методи організації й здійснення навчально-пізнавальної діяльності.

23. Поняття й функції дидактичних засобів навчання.

24. Лекція – одна з провідних форм навчання у вищій школі.

25. Види лекцій, їх структура, загальні вимоги до проведення лекційних занять.

26. Слабкі та сильні сторони лекційних занять при викладанні фахових дисциплін, вимоги та рекомендації щодо їх проведення.

27. Семінарські заняття у вищій школі.

28. Умови ефективності проведення семінарських занять з фахових дисциплін

29. Типи семінарських занять, критерії їх аналізу.

30. Практичні заняття, їх форми. Особливості проведення.
31. Індивідуальні навчальні заняття. Особливості проведення.
32. Консультації при викладанні фахових дисциплін у вищій школі: поняття, особливості проведення.
33. Організація самостійної роботи студентів при викладанні фахових дисциплін у вищій школі.
34. Використання інтерактивних форм і методів навчання при викладанні фахових дисциплін у ЗВО.
35. Застосування активних методів навчання з фахових дисциплін в вищій школі.
36. Розвиток критичного та творчого мислення студентів при викладанні фахових дисциплін в вищій школі.
37. Особливості та умови ефективної організації самостійної роботи студентів при викладанні фахових дисциплін в вищій школі.
38. Система контролю в навчальному процесі вищої школи. Види контролю результатів навчання.
39. Педагогічна етика та такт викладача вищої школи.
40. Кейс-метод у професійному навчанні. Вимоги до змісту кейсу.
41. Технологія проблемного навчання.
42. Педагогічні прийоми привертання уваги.
43. Сутність методу «мозковий штурм».
44. Сутність проектного (групового) дослідження.
45. Мета, види, особливості організації дискусії на занятті.
46. Етапи та правила організації дидактичної гри.
47. Процедура організації роботи студентів за технікою «акваріуму».
48. Особливості діяльності викладача та студента у процесі навчання.
49. Прийоми формування критичного мислення студентів.
50. Характеристика методів опрацювання дискусійних питань.
51. Характеристика методів кооперативного навчання.
52. Характеристика методів колективно-групового навчання.
53. Характеристика методу «шести капелюхів мислення».
54. Сутність та принципи інтелект-карт.
55. Ієрархія пізнавальних цілей у навчанні за таксономією Б. Блума.
56. Методика організації і проведення самостійної навчально-пізнавальної діяльності та науково-дослідної роботи студентів (НДРС).
57. Особливості проведення проблемної лекції.
58. Сутність та особливості проведення лекції із задалегідь запланованими помилками.
59. Вимоги до особистості лектора.
60. Особливості проведення семінару прес-конференції.
61. Сутність та особливості проведення бінарної лекції.
62. Поняття про форми організації навчально-пізнавальної діяльності студентів у закладі вищої освіти.
63. Полікультурна компетентність викладача.
64. Саморозвиток особистості і саморегуляція діяльності педагога.
65. Теоретичні основи сучасних педагогічних технологій.
66. Дистанційне навчання у ЗВО. Переваги та недоліки.
67. Moodle-система дистанційної освіти. Її можливості.
68. Документація з науково-методичного та організаційного забезпечення освітнього процесу.
69. Організація роботи студента над курсовою та дипломною роботами.
70. Поняття тесту. Тестові завдання відкритої і закритої форми.
71. Види педагогічного контролю: попередній, поточний, наскрізний, підсумковий. Форми педагогічного контролю.

72. Атестація здобувачів вищої освіти.
73. Система оцінювання студентів у вищій школі.
74. Психологія вищої школи як наука.
75. Принципи та методи психолого-педагогічних досліджень.
76. Вікові періодизації у психології та сучасні тенденції розвитку вищої освіти.
77. Студент як суб'єкт власної навчально-професійної діяльності.
78. Когнітивна сфера та особливості її розвитку у студентському віці.
79. Когнітивна сфера та особливості її розвитку у дорослому періоді.
80. Психологічна готовність до навчання у вищому навчальному закладі
81. Мотивації в навчально-професійній діяльності.
82. Суперечливості та кризи студентського віку.
83. Психологічні умови підвищення успішності навчання у ВНЗ
84. Адаптація студента до навчання у вищій школі, її види та умови ефективності.
85. Типологічні особливості сучасних студентів.
86. Викладач вищого навчального закладу як організатор навчально-виховного процесу.
87. Особливості процесу соціалізації студентської молоді.
88. Психологічні основи формування особистості студента як фахівця з вищою освітою.
89. Психологічні основи професійного самовизначення людини
90. Профорієнтаційна робота у вищому навчальному закладі.
91. Знання, навички та вміння, психологічні основи їх формування.
92. Психологічні особливості формування професійних навичок та вмінь.
93. Психологія творчості.
94. Психологічні основи формування творчої особистості у вищій школі.
95. Психологічні проблеми кар'єрного росту людини.
96. Девіантна поведінка у молодіжному середовищі.
97. Студентська група та її соціально-психологічні особливості.
98. Соціально-психологічні основи індивідуальних та групових методів навчання.
99. Групова динаміка у студентському колективі та активні методи навчання.
100. Соціально-психологічні особливості діяльності викладача вищої школи.
101. Психологічні основи тренінгових форм навчання
102. Безперервна освіта та її психологічні проблеми.
103. Соціально-психологічні проблеми науково-викладацьких колективів вищої школи.
104. Психологічні основи активних форм навчання.
105. Спілкування та соціально-психологічний вплив у навчальному процесі.

1. Розподіл балів, які отримують студенти денної/заочної форми навчання

11. Розподіл балів за видами контролів

Виконання	Завдання	К-сть балів, мах	Загальна к-сть балів	
			Обов'язково	мах
Обов'язково	Творча робота №1. Мультимедійна презентація на тему: «Структура та особливості освітнього процесу у закладі вищої освіти»	5	18	50
Обов'язково	Творча робота №2. Есе на тему: «Викладач ХХІ століття очима студентів».	5		
Обов'язково	Підсумкове тестування	10		
Опціонально	Активне навчання (відповіді, участь у дискусії, виконання завдань до семінарських занять).	30		
Обов'язково	Екзамен		50	

Розподіл балів, які отримують магістранти, які навчаються за індивідуальним планом-графіком

Виконання	Завдання	К-сть балів, мах	Загальна к-сть балів	
			Обов'язково	мах
Обов'язково	Творча робота №1. Мультимедійна презентація на тему: «Структура та особливості освітнього процесу у закладі вищої освіти»	5	18	50
Обов'язково	Творча робота №2. Есе на тему: «Викладач ХХІ століття очима студентів».	5		
Обов'язково	Підсумкове тестування	10		
Опціонально	Активне навчання (відповіді, участь у дискусії, виконання завдань до семінарських занять).	30		
Обов'язково	Екзамен		50	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 - 100	A	відмінно	зараховано
82 - 89	B	добре	
75 - 81	C		
68 - 74	D		
61 - 67	E	задовільно	
35 - 60	F_x	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

Теми та короткий зміст семінарських занять

Змістовий модуль 1. Система освіти України

Семінарське заняття №1. Загальні основи педагогіки та психології закладів освіти

Питання для обговорення:

1. Предмет та методологія педагогіки та психології закладу освіти.
2. Особливості педагогічного процесу у закладі освіти.
3. Вікові особливості студентської молоді.
4. Освіта впродовж життя – це тренд, чи необхідність.

Завдання для самостійної роботи

1. Творці наукової педагогіки (Й. Г. Пестолоцці, А. Ф. Дістервег, К. Д. Ушинський, А. С. Макаренко, В. О. Сухомлинський та ін). – Вибір теми – за бажанням студента.
2. Я. А. Коменський – гордість слов'янської педагогічної думки.
3. Методи дослідження особистості в психолого-педагогічних науках.
4. Філософія сучасної освіти.
5. Обґрунтуйте своє відношення до вислову Я. Корчака: «Однією з найбільш грубих помилок є думка, що педагогіка є наукою про дитину, а не про людину».
6. Проведіть дослідження виникнення і розвитку вищої освіти в Україні.
7. Підготуйте доповідь: «У чому відмінність неформальної освіти від формальної?»

8. Доповідь на тему: «Освіта впродовж життя – це тренд, чи необхідність».

Семінарське заняття №2. Загальна характеристика системи освіти України

Участь студентів у прес-конференції на тему: «Вища освіта XXI сторіччя: якою їй бути?».

Пресконференція (від англ. press-conference) – захід, що проводиться у випадках, коли є суспільно значуща новина, і організація або окрема відома особа, безпосередньо пов'язані з цією новиною, бажають дати свої коментарі з цього приводу, які були б цікаві і важливі для громадськості. Перебіг пресконференції зазвичай координує модератор. Він налагоджує і підтримує дискусію, координує обговорення: представляє тему заходу і учасників, надає кожному з них слово, озвучує найбільш важливі питання, надає можливість поставити додаткові питання присутнім. У пресконференції, на відміну від брифінгу, беруть активну участь обидві сторони зустрічі. Тут не тільки заслуховують інформацію, але ще й ставлять запитання, домагаються відповідей, висловлюють міркування, обговорюють певні теми, з'ясовують обставини якихось подій та їхню майбутню перспективу. Пресконференція є не тільки способом інформування, а ще й засобом декларування позиції

Питання для обговорення:

1. Характеристика загальних положень вищої освіти України за основними нормативно-правовими документами.
2. Стратегічні завдання реформування вищої освіти України.
3. Світові тенденції розвитку вищої освіти.
4. Місце навчальної дисципліни «Педагогіка та психологія у вищій школі» у процесі формування компетентностей фахівців.

Завдання для самостійної роботи

1. Опрацювання рекомендованих літератури та інформаційних ресурсів, робота над нормативними джерелами.
2. На основі опрацювання Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту» скласти словник основних понять, що використовуються при організації освітнього процесу в вітчизняних закладах вищої освіти. <https://padlet.com/skryshstanovyc4/padlet-yad2ub41yhlf460>
3. Підготовка до участі у прес-конференції на тему: «Вища освіта XXI сторіччя: якою їй бути?».

Семінарське заняття №3. Сучасна парадигма освіти в контексті вимог ринку праці

Участь студентів у панельній дискусії на тему: «Болонський процес як засіб інтеграції й демократизації вищої освіти в Україні».

Тема панельної дискусії публічно обговорюється визначеною групою, тобто «панельною групою». Веде панельну дискусію модератор. Перед дискусією група готується, обговорює й точно визначає, що саме має бути сказано. Бажано, щоб представлені виступи були суперечливими. Перша частина зустрічі готова. Ведучий модератор зазвичай знає, що скаже учасник панельної дискусії та керує виступами подібно до диригента оркестром. Друга частина зустрічі відкрита для учасників із залу. Вони можуть ставити запитання учасникам дискусії та коментувати їх аргументи, а також представляти власну точку зору учасників. Модератор надає слово аудиторії та учасникам дискусії. На закінчення коротко підсумовує те, що вже було сказано, додавши свій коментар. Добре проведена панельна дискусія ніколи не закінчується однозначною оцінкою, але залишає у кожного з учасників почуття важливості власної думки.

Питання для обговорення:

1. Загальна характеристика Болонського процесу.
2. Основні принципи Болонського процесу.
3. Компетентнісний підхід як основа змісту, форм і методів навчання.
4. Загальні характеристики та етапи впровадження компетентнісного підходу.
5. Базові поняття компетентнісного підходу: компетенція та компетеність.

Завдання для самостійної роботи

1. Історичні етапи розвитку Болонського процесу.
2. Європейський простір вищої освіти.

3. Адаптація вищої освіти України в Європейський освітній простір.
4. Особливості систем вищої освіти у країнах Європи, у США та Японії.
5. Відмінності національної системи освіти від Європейської.
6. Скласти порівняльну схему моніторингу якості вищої освіти однієї із зарубіжних країн (за вибором) і України.

Семінарське заняття №4. Структура та особливості освітнього процесу у закладі освіти

Питання для обговорення:

1. Структура освітнього процесу у закладі освіти.
2. Завдання освіти, виховання і розвитку особистості здобувача освіти.
3. Показники якості навчання у закладі освіти.
4. Державні стандарти освіти та їх функції.
7. Науково-методичне забезпечення освітнього процесу у ЗО.
3. Роль кафедри в управлінні освітнім процесом.

Завдання для самостійної роботи

Наукові повідомлення

1. Процес навчання як дидактична система.
2. Функції процесу навчання та їх роль у формуванні всебічно розвиненої особистості фахівця з вищою освітою.
3. Традиційні принципи навчання в роботах класиків педагогіки.
4. Проблеми оновлення змісту освіти у вищій школі України.

Змістовий модуль 2. Дидактичні аспекти формування професійної компетентності майбутніх фахівців

Семінарське заняття №5. Психологічні засади інноваційних освітніх технологій навчання у закладі освіти

Питання для обговорення:

1. Психолого-педагогічна сутність інтерактивних методів навчання.
2. Групова робота студентів.
3. Групові тренінги.
4. «Мозкова атака».
5. Метод синектики.
6. Метод вільних асоціацій.
7. Дидактичні ігри. Методика проведення дидактичної гри.
8. Метод кейсів.
9. Метод «Коло ідей».
10. Метод «Займи позицію».
11. Метод «Ажурна пилка».
12. Вибір дидактичних методів.

Завдання для самостійної роботи

1. **Творча робота №1.** Розробити фрагмент лекції/ семінарсько-практичного заняття з використанням новітніх освітніх технологій на тему «Структура та особливості освітнього процесу у закладі освіти» (2 на вибір).

2. Розробіть дидактичну гру (кейс) до однієї з тем дисципліни (навчальна дисципліна і тема узгоджується з викладачем) та окресліть етапи її проведення. Прийміть до уваги схему, що наведена нижче.

Кейс (схема)

Сутність

Метод case-study (від англійського case – випадок, ситуація) – метод активного проблемно-ситуаційного аналізу, оснований на навчанні шляхом вирішення конкретних завдань – ситуацій (кейсів). Відноситься до неігрових імітаційних активних методів навчання.

Мета

Сумісними зусиллями групи студентів проаналізувати навчальну ситуацію (case) і відпрацювати її практичне рішення, по закінченні – оцінити запропоновані алгоритми вирішення ситуації і обрати оптимальний варіант в контексті поставленої проблеми

Вимоги до кейсу

- Відповідати чітко сформульованій меті створення
- Мати відповідний рівень складності
- Ілюструвати декілька аспектів проблеми
- Бути актуальним на момент використання
- Ілюструвати типові ситуації, містити як позитивні, так і негативні приклади, факти
- Розвивати аналітичне мислення
- Мати декілька рішень
- Відрізнитись проблемністю, «драматизмом», провокувати дискусію
- Відповідати потребам конкретного контингенту студентів або слухачів
- Бути цікавим, стислим і доступним
- Містити необхідну кількість інформації
- Провокувати емоційну напругу

Види кейсів

- Ілюстративні навчальні ситуації
- Навчальні ситуації із формуванням проблеми
- Навчальні ситуації із самостійним формуванням проблеми
- Прикладні вправи.

Семінарське заняття №6. Професійна майстерність педагогічного працівника

Проведення круглого столу

«Круглий стіл» – вид групового вирішення тих чи інших питань, якому властиві певний порядок і черговість висловлювань його учасників, а також рівні права та позиції всіх присутніх.

«Круглий стіл» – це простіша та м'якша форма обговорення, ніж дискусія, дебати, мозковий штурм, диспут чи такі складніші форми, як громадські слухання, громадська експертиза, проблемний семінар тощо. Проводити його можна у різних ситуаціях і з різною метою: коли назріває якась проблема, для генерації нових ідей, обговорення існуючих, щоб підбити підсумки, після якогось заходу.

«Круглі столи» дієві на різних етапах вирішення проблеми – як на етапі ідентифікації, так і під час пошуку рішень.

Ведучий «круглого столу» відіграє особливу роль. Саме від його майстерності залежить конструктивність дискусії та досягнення очікуваних результатів. Знову ж таки варто пам'ятати, що всі учасники «круглого столу» рівні між собою.

Регламент «круглого столу» має бути такий, щоб усі присутні мали змогу висловитися. Достатньо часу треба залишити на дискусію й обговорення підсумкового документа. Скільки саме – залежить від кількості питань, винесених на розгляд, і числа учасників. Загальноприйняте правило – для ключових виступів варто виділяти 10-15 хв., для всіх інших – 3-5 хв. В цілому організаційний сценарій «круглого столу» може мати такий зміст:

- відкриття, представлення організаторів та учасників;
- вступне слово ведучого, який має окреслити мету і завдання заходу, очікувані результати, оголосити регламент і засади дискусії;
- виступи експертів (інформаційні повідомлення);
- обговорення;
- завершення.

Питання для обговорення:

1. Взаємовплив структурних компонентів педагогічної майстерності педагогічного працівника (професійна компетентність, педагогічна творчість, педагогічна техніка, педагогічні здібності, гуманістична спрямованість).

2. Роль викладача як суб'єкта освітнього процесу. Формування педагогічної культури викладача в ЗВО.

3. Імідж сучасного викладача. Полікультурна компетентність викладача.

4. Педагогічна техніка викладача.

Завдання для самостійної роботи

1. Охарактеризуйте складові педагогічної майстерності викладачів, які є для Вас взірцем професіоналізму.

2. Визначте особливості організації методичної роботи викладача ЗВО, склавши графічне зображення своєї відповіді. Проаналізуйте особливості та складові освітньо-професійної програми підготовки за другим (магістерським) рівнем освіти спеціальностей 014.11 середня освіта (фізична культура)

Ситуаційні завдання

Ситуаційне завдання 1. На кафедрі певного факультету працюють молоді та досвідчені науково-педагогічні працівники, які демонструють в процесі організації навчання різні рівні педагогічної майстерності: елементарний, досконалий, базовий. У зв'язку зі зміною декана виникла потреба у наданні йому характеристики викладачів. Складіть та озвучте такі характеристики (взявши до уваги рівні педагогічної майстерності викладачів) за такими змінними: володіння стратегією компетентнісного підходу; пристосовування викладу навчального матеріалу до особливостей аудиторії; уміння активізувати діяльність студентів на базі дидактичного обґрунтування; упровадження традиційних та інноваційних методів, прийомів та технологій навчання відповідно до мети та змісту заняття; вміле використання різних моделей навчання (пасивна, активна, інтерактивна); реалізація діяльнісного, диференційованого та особистісно-орієнтованого підходу (управління педагогічним спілкуванням; врахування потреб студентів у навчанні; характеристика завдань, які дає викладач та цілей, які він ставить (легкі чи складні – такі, що вимагають зусиль); знання сильних і слабких сторін студентів; здатність побачити потенціал студентів; проведення консультування (часте, рідке, періодичне, систематичне); володіння технікою навіювання тощо).

Ситуаційне завдання 2. На кафедрі працюють 8 викладачів. Декан факультету, за яким закріплена кафедра, поставив завдання: надати йому характеристику викладачів, звернувши увагу на їх культуру спілкування зі студентами. Підберіть назву певної моделі спілкування до відповідної характеристики культури спілкування викладача, базуючись на класифікації В. Кан-Каліка та І. Юсупова, заповніть табл.1. Дайте відповідь на питання: чи можна окремі риси однієї моделі сумістити з рисами іншої та створити комбіновану модель, можливо більш ефективну в умовах ЗВО?

Характеристика моделей спілкування викладачів кафедри

1. Викладач А. підносить над студентами, як гірська вершина. Він відірваний від студентів, мало цікавиться їх інтересами, взаєминами з ними, його спілкування зводиться лише до інформування студентів, що зумовлює їх пасивність. Викладач перебільшує інформативну функцію слова.

2. Викладач Б. постійно наголошує на своїй перевазі над студентами, виявляє до них зневажливе ставлення, переоцінює роль мовлення, особистого прикладу.

3. Викладач В. вибірково ставиться до організації взаємовідносин зі студентами. Він зосереджує увагу на групі слабких або сильних студентів, довільно поєднує діалог і монолог у спілкуванні.

4. Викладач Г. цілеспрямовано і послідовно діє на підставі певної програми, незважаючи на обставини, що вимагають змін у спілкуванні. Монологічність він поєднує з навмисною і невмотивованою діалогічністю.

5. Викладач Д. вважає себе головною дійовою особою під час спілкування, нерідко гальмує ініціативу студентів. Діалогічність зведена до мінімуму, застосовується лише як тактичний прийом.

6. Викладач Є. під час взаємодії зі студентами чує лише себе, не реагує на студента, не усвідомлює його переживань і потреб, перебільшує інформативну функцію мовлення.

7. Викладач Ж. супроводжує свої дії сумнівами: чи правильно його зрозуміють, чи адекватно відреагують на його зауваження тощо. Він перебільшує самопрезентаційну і чуттєву функції мовлення.

8. Викладач З. може спричинити втрату ділового контакту в спілкуванні. При цьому він адекватно використовує діалог, професійне і загальнолюдське мовлення.

Таблиця 1

Моделі спілкування

Китайська стіна	Локатор	Я сам	Гамлет	Друг	Тетерук	Робот	Монблан

Семінарське заняття №7. Нові педагогічні ролі працівників в системі освіти

Питання для обговорення:

1. Дидактичні принципи навчання, їх характеристика, умови та шляхи реалізації: принцип гуманістичної спрямованості навчання; принцип забезпечення єдності освітніх, розвивальних і виховних функцій навчання; принцип систематичності й системності в навчанні; принцип науковості навчання; принцип доступності нарощуваних труднощів; принцип свідомості, активності й самостійності тих, хто навчається, у навчанні; принцип індивідуального підходу до тих, хто навчається, у навчанні; принцип наочності навчання; принцип міцності засвоєння знань, умінь, навичок.

2. Нові виклики щодо підготовки фахівців перед ЗО.

3. Проаналізуйте сутність нових педагогічних професій: тренер; коуч; ментор; тьютор; фасилітатор; едвайсер.

4. Компетентності, які охоплюють нові педагогічні ролі.

Проведення дидактичної гри «Нові педагогічні ролі педагогічних працівників, їх компетентності».

Дидактична гра

I. Підготовчий етап:

1. Попередня теоретична підготовка студентів у процесі лекційних, семінарських або практичних занять, самостійної роботи

2. Перевірка знань, умінь і навичок студентів

3. Попередній розподіл студентів на мікрогрупи

4. Ознайомлення з правилами гри

II. Ігровий етап:

1. Вступна частина (5-10 хв.):

- постановка мети і завдань заняття;
- розподіл студентів на мікрогрупи;
- вибір арбітрів;
- поновлення правил гри.

2. Групова взаємодія – підготовка завдань у мікрогрупах (30-40 хв.)

3. Презентація завдань студентами, дискусія (25-30 хв.)

4. Підведення підсумків заняття (10-15 хв.)

Правила гри:

- вибір суддівства із числа найбільш освічених, підготовлених, об'єктивних студентів;
- приблизно рівний потенціал мікрогруп;
- контроль за проявом емоцій і почуттів;
- можливість користування тільки довідковою і допоміжною літературою під час підготовки завдань;

• під час презентації завдань однією з груп члени інших груп виступають у ролі арбітрів;

• оцінювання презентації завдань за трьома критеріями: – професійний; – риторичний; – комунікативний (вміння працювати в команді).

Завдання для самостійної роботи

1. Доберіть джерела інформації та підготувати наукову доповідь чи повідомлення на тему: «Критерії оцінки ефективності діяльності науково-педагогічного працівника у ЗВО».
2. Проаналізуйте особисті якості викладачів, які є для Вас взірцем професіоналізму.
3. Опрацювання навчальної літератури, підготовка до участі в грі «Нові педагогічні ролі науково-педагогічних працівників, їх компетентності».
4. Ознайомтеся зі змістом притчі, що наводяться нижче, та проаналізуйте її в контексті теми, що вивчається.

Притча «Перемога»

Цар уночі вів своїх воїнів у набіг довгою, кам'янистою дорогою. І втрачали сили воїни на шляху, і страшилися ворогів, і стали вони нарікати, але цар суворо змушував їх іти вперед без відпочинку й зволікання. І ранком зненацька напали вони й уразили ворогів. І після битви запитав цар у воїнів: коли одержали вони перемогу? І радісно говорили одні – коли ми напали, інші – коли стали кидати списа, треті – коли стали стріляти із лука. – Ні, – сказав їм цар, – ми перемогли ще вночі, коли зуміли здолати страх і слабкість.

Семінарське заняття №8. Методика проведення лекції у закладі освіти. Методика проведення практичного заняття

Питання для обговорення:

1. Види лекцій та їх особливості: проблемна лекція, лекція-провокація.
2. Основні складові лекції. Підготовка та організація лекційних занять.
3. Навчально-методичне забезпечення проведення лекцій.
4. Лектор та аудиторія. Складові іміджу лектора.
5. Активізація уваги студентів на лекції.
6. Семінарські заняття як форма організації навчання. Види і методика проведення семінарських занять.
7. Методика проведення практичного заняття.
8. Методика підготовки та проведення лабораторного заняття.
9. Критерії оцінювання практичних, лабораторних і семінарських занять.

Творчі завдання:

1. Доберіть список статей (10 – 15 назв), у яких висвітлюється проблема академічної лекції. Узагальніть точку зору науково-педагогічних працівників на роль лекції в системі вищої освіти.
2. Доберіть історичні приклади, цікаві вислови, проблемні ситуації, які можна використати в процесі лекцій за Вашим фахом.
3. Прокоментуйте вислів А. Ейнштейна: «Нічому не можна навчити, можна тільки навчитись». Висловіть розгорнуту думку з цього приводу.
4. **Творча робота №2. Напишіть есе на тему: «Викладач XXI століття очима студентів».**
5. Ознайомитись з навчальним планом своєї спеціальності та визначити відсоткове співвідношення кількості годин, що відводяться на лабораторні, практичні, семінарські та інші форми занять.
6. Проаналізуйте кілька семінарських чи лабораторних занять з точки зору їх ефективності.

Завдання для самостійної роботи

Наукові повідомлення:

1. Сучасна академічна лекція та її роль у навчальному процесі у вищій школі.
2. Оцінка якості академічної лекції: основні складові.
3. Відбір матеріалу у процесі підготовки лекції, його компонування.
4. Сучасні проблеми лекційного викладання.
5. Техніка читання лекцій: основні складові.
6. Педагогічне спілкування на лекції, його особливості.
7. Семінарське заняття в активній формі: особливості проведення.

8. Структура та вимоги до практичних занять у вищій школі.
9. Структура лабораторного заняття.
10. Семінарські заняття в системі вищої освіти: історія і сьогодення.
11. Оцінка якості семінару, практичного, лабораторного заняття.

Семінарське заняття №9. Дистанційні технології навчання. Самостійна робота здобувача освіти. Педагогічний контроль, форми його здійснення

Питання для обговорення:

1. Критерії вибору засобів організації дистанційного навчання
2. Основні форми онлайн-комунікації
3. Поширені веб-ресурси для дистанційного навчання
4. Створення комунікативного простору
5. Практика та інструменти формування оцінювання
6. Інформаційно-комунікаційні технології: комп'ютерні, хмарні, 3D технології, веб-технологія.
7. Технологія дистанційного навчання.
8. Самостійна робота студентів, її сутність та значення, форми та види, обсяг.
9. Компоненти, функції і види контролю знань студентів.
10. Методи педагогічного контролю знань.
11. Види (попередній, поточний, наскрізний, підсумковий) і форми організації контролю знань, шляхи їх удосконалення.
12. Рейтингова система оцінювання навчальних досягнень студента.
13. Організація проведення заліків та іспитів. Комплексні екзаменаційні білети та методика їх розробки.
14. Методичне забезпечення контролю і оцінки знань студентів.

Завдання для самостійної роботи

1. Проаналізуйте «Положення про навчальний дистанційний курс» в Львівському державному університеті фізичної культури імені Івана Боберського.

Літературні джерела

Основна література:

1. Kryshchanovych, S., Bekh, Y. ., Stadnichenko, O. ., Shevchenko, Z. ., & Maikher, V. . Education 5.0: The development of the Ukrainian educational system in the conditions of artificial intelligence. (2024). Edelweiss Applied Science and Technology, 8(6), 549–558. <https://doi.org/10.55214/25768484.v8i6.2119>
2. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти: монографія / Ю. М. Рашкевич ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т «Львів. політехніка». — Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2014. — 168 с. — Бібліогр.: с. 159164 (63 назви). — ISBN 978-617-607-628-5.
3. Гладуш В. А. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. навч. посіб./В.А. Гладуш, Г.І.Лисенко – Дніпропетровськ, 2014. – 416 с.
4. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: підручник / Дичківська І. М. – [3-е вид., доповн.]. – К.: Академвидав, 2015. – 304 с.
5. Європейський простір вищої освіти та Болонський процес: [навч.-метод. посіб. / авт.-уклад. Т.М. Димань, О.А. Боньковський, А.Г. Вовкогон]. – Одеса : ОМА, 2017. – 106 с. – ISBN 966-7591-83-0.
6. Загальна психологія: навч. посіб. / за заг. ред. Р. А. Калениченка, О. Г. Льовкіної, І. О. Петухової. – Ірпінь: Вид-во ун-ту держ. фіскальної служби України, 2020. – 554 с.
7. Зайченко І. В. Теорія і методика професійного навчання : навч. посіб. / Зайченко І. В. – К. : ЦП «КОМПРИНТ», 2014. – 548 с.
8. Інновації у вищій освіті: вітчизняний і зарубіжний досвід: навч. посіб./ І. В. Артёмов, І. П. Студеняк, Й. Й. Головач, А. В. Гусь. – Ужгород: ПП «АУТДОР-ШАРК», 2015. – 360 с.
9. Інноваційні технології навчання: конспект лекцій для магістрантів спец. 8.000005 «Педагогіка вищої школи» / Укр. інж.-пед. академія ; уклад. Є. В. Шматков. - Х. : 2011. - 132 с.

10. Калашнікова Л. М., Жерновникова О.А. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях : навчальний посібник. – Харків, 2016. – 260 с.
11. Калениченко Р. А. Педагогічна психологія: навч. посіб. / Р. А.Калениченко. – Київ : КНУБА, 2023. – 196 с. ISBN 978-966-624-246-4
12. Каплінський В. В. Методика викладання у вищій школі: Навчальний посібник /В. В Каплінський. – Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015 – 224 с.
13. Коваль О. Методичні вказівки до практикуму з дисципліни «Педагогіка та психологія вищої школи» / Укладач Коваль О.Є. – Тернопіль: ТНЕУ, 2016. – 20 с.
14. Коваль О. Педагогіка та психологія вищої школи: навчально-методичний комплекс // Навчально-методичний посібник / [О. Є. Коваль]. – Тернопіль: ВПЦ «Економічна думка ТНЕУ», 2016. – 65 с.
15. Кошева, Л. В. К 76 Педагогіка : курс лекцій для студентів спеціальності 017 – Фізична культура і спорт / Л. В. Кошева. – Краматорськ : ДДМА, 2021. – 200 с. ISBN 978-966-379-980-3
16. Криштанович С. Формування професійної компетентності майбутніх менеджерів фізичної культури і спорту: теорія та методика : монографія / Світлана Криштанович. – Дрогобич : ТЗОВ Тред-ЛТД, 2020. – 462 с.
17. Криштанович, С. В., Криштанович М. Ф. Педагогічні умови формування педагогічної компетентності майбутніх викладачів у процесі змішаного навчання в закладі вищої освіти. Академічні візії. 2023. Вип.25. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/717>
18. Курс лекцій з дисципліни «Педагогіка та психологія вищої школи» / Укладач Коваль О.Є. –Тернопіль: ТНЕУ, 2016. – 85 с.
19. Кутішенко В.П. Вікова та педагогічна психологія: навч. посіб. / В.П. Кутішенко. – Київ : ЦНЛ, 2019. – 128 с.
20. Малофіїк Ф. В. Дидактика новітньої школи навч. посіб. / Малофіїк Ф. В. – К. : Вид. дім «Слово», 2015. – 632 с.
21. Мацко, Л. А. Основи психології та педагогіки: навчальний посібник для студентів заочної форми навчання. / Л. А. Мацко, М. Д. Прищак, В. Г. Годлевська. – Вінниця: ВНТУ, 2009. – 163 с.
22. Основи професійної освіти: підручник / М.В. Руденко та ін. – Київ : КНУБА, 2018. – 615 с.
23. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник / В. П. Головенкін; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Електронні текстові дані (1 файл: 3,6 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 290 с.
24. Підготовка майбутнього вчителя до впровадження педагогічних технологій: навчальний посібник / [за ред. І. А. Зязюна, О. М. Пехоти]. Київ: А.С.К., 2003. 240 с.
25. Прищак, М. Д. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі: курс лекцій / М. Д. Прищак, О. Б. Залюбівська. – Вінниця : ВНТУ, 2019. – 150 с.
26. Психологія особистості: навч. посіб. /Петухова І. О., Калениченко Р. А., Льовкіна О. Г. та ін. – Ірпінь: Вид-во ун-ту держ. фіскальної служби України, 2021. – 338 с.
27. Тодорова І.С. Психологія і педагогіка : навчальний посібник / І.С. Тодорова, В.І. Павленко. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 228 с .
28. Токарева Н.М. Основи педагогічної психології: навчально-методичний посібник / Н. М. Токарева – Кривий Ріг, 2013 – 223 с
29. Шапран О. І., Новак О. М. Педагогіка вищої школи : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький (Київ.обл.) : Домбровська Я.М., 2018. 280 с.

Додаткова література

1. Волкова Н. П. Педагогіка: посібник/Н. П. Волкова. - К.: Академія, 2012. - 615 с.
2. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник. Київ: Либідь, 1997. 376 с.
3. Зайченко І. В. Педагогіка. Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів, 2-е вид.. -К., «Освіта України», «КНТ», 2008.- 528 с.

4. Застосування кейс-методу в професійній підготовці майбутніх учителів фізичної культури / І. Б. Грінченко, А. В. Попова, О. І. Чуприна, Ю. П. Чорний // Здоров'є, спорт, реабілітація. – 2015. – № 1. – С. 20–21.

5. Криштанович С. В. Інноваційні методи навчання як основа формування пізнавальної активності майбутніх менеджерів фізичної культури і спорту / Криштанович С. В. // Інноваційна педагогіка. – 2019. – №11, т. 2. – С. 87–90.

6. Криштанович С. В. Інноваційні підходи до організації навчання майбутніх менеджерів фізичної культури і спорту / Криштанович С. В. // Науковий вісник Льотної академії. Серія: Педагогічні науки. – Кропивницький, 2019. – Вип. 5. – С. 368–372.

7. Криштанович С. В. Інтегративне навчання у процесі формування професійної компетентності спортивних менеджерів / Криштанович С. В. // Управління в освіті : матеріали ІХ Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Львів, 4–5 квітня 2019 р.). – Львів : Левада, 2019. – С. 169–171.

8. Криштанович С. В. Освітні технології у формуванні професійної компетентності майбутніх менеджерів фізичної культури і спорту / Криштанович С. В. // Актуальні проблеми педагогічної освіти: європейський і національний вимір «Actual problems teacher education: European and national dimension» : матеріали ІV Всеукр.наук.-практ. конф. з міжнар. участю (м. Луцьк, 28–29 травня 2019 року). – Луцьк, 2019. – С. 123–126.

9. Криштанович С. В. Перспективи дистанційного навчання майбутніх менеджерів фізичної культури і спорту / Криштанович С. В. // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання: досвід, тенденції, перспективи : матеріали ІІІ Міжнар. наук.-практ. інтерн.-конф. (м. Тернопіль, 5 квітня, 2019). – С. 65–67.

10. Криштанович, С. В., & Середюк, Я. І. Основні напрямки удосконалення системи вищої освіти. (2024). Педагогічна Академія: наукові записки, (12). <https://doi.org/10.5281/zenodo.14249442>

11. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / А. І. Кузьмінський. - К. : Знання, 2011. - 486 с.

12. Кутішенко В.П. Вікова та педагогічна психологія (курс лекцій) / В. П. Кутішенко В.П. – К.: Цент навчальної літератури, 2005. – 178 с.

13. Максимюк С. П. Педагогіка: Навчальний посібник. - К.: Кондор, 2009. – 670 с.

14. Мойсеюк Н.С. Педагогіка: Навч. пос. – К.: КДНК, 2003. - 615 с.

15. Пальчевський С. С. Педагогіка : навч. посіб. для вищ. навч. закл. / С. С. Пальчевський. – Друге вид. – Київ : Каравела, 2008. – 495с. – Бібліогр. в темах.

16. Пащенко М. І. Педагогіка: навч.-метод. посіб. для студ. вищ. пед. навч. закл. / М. І. Пащенко, І. В. Красноштан. –Умань : Жовтий О. О., 2012. - 269 с.

17. Полякова Г. А. Педагогіка: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Г. А. Полякова, Т. А. Борова. - Х. : ІНЖЕК, 2011. – 372 с.

18. Словник педагогічних та психологічних термінів : для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття освіти пед. спец-тей / укладачі : Н. А. Несторук, Л. В. Кокоріна. Слов'янськ : Вид-во Б. І. Маторіна, 2019. 131с.

19. Степанов О. М., Фіцула М. М. Основи психології і педагогіки. Посібник / О. М. Степанов, М. М. Фіцула. – К.: Академвидав, 2003. – 504 с.

20. Теслюк В. М., Лузан П. Г., Шовкун Л. М. Основи педагогічної майстерності : навчальний посібник. – К. : ДАККіМ, 2010. – 244 с

21. Туркот Т. І. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Т. І. Туркот. – К.: Кондор, 2011– 628 с.

22. Фіцула М. М, Педагогіка: посібник/ М. М., Фіцула. – К.: Академія, 2010.–454 с.

23. Ягупов В В. Педагогіка: Навч. посібник. - К.: Либідь, 2002. – 560 с.

Інформаційні ресурси

1. Закон України «Про вищу освіту» від 06 червня 2019 № 1556-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

2. Закон України «Про освіту» від 5.09.2017 р. № 2145-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
3. Законодавство України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
4. Затверджені стандарти вищої освіти. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/osvita-2/vishcha-osvita-ta-osvita-doroslikh/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukraini/zatverdzheni-standarti-vishchoi-osviti>
5. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua
6. Репозитарій ЛДУФК. – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/>